

τῶν εἰς τὸ ἔθνος, ἐπῆρα ἀνὰ χεῖρας τὸν Ἀρμενόπουλον καὶ μεταπλάσας αὐτόν, κατέταξα μὲ κόπον πολὺν εἰς τρία τμήματα. Εἰς τὸ Πρῶτον τούτων τμήμα κατέταξα τινὰ θεωρίαν τῶν νόμων, ἐρανίσας αὐτὴν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα αὐτῶν τῶν νόμων. Εἰς τὸ Δεύτερον Τμήμα ἔκθεσα ἐν συντόμῳ τὸ Δικανικὸν διηρημένον εἰς εἴκοσι βιβλία περιέχοντα κατ' ἀλφάβητον πᾶσαν ὑπόθεσιν τῶν νόμων καὶ τὴν ποινὴν αὐτῶν, κατὰ τὸν βεκαρίαν. Εἰς τὸ τρίτον Τμήμα κατέταξα χωριστὰ τὰ ἐκκλησιαστικά: δηλ. συνοικέσια, γάμους, διαζύγια, καὶ ἄλλους κανόνας ἀναγκαίους εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον· πρὸς τὸ τέλος τῆς Βίβλου ἐσχεδίασα καὶ ἐν γενικὸν δένδρον τῶν ἀνιόντων, κατιόντων καὶ ἐκ πλαγίων βαθμῶν τῆς συγγενείας τῶν ἀνθρώπων. Τὴν Βίβλον ταύτην μετὰ δύο χρόνους τότε ἐτελείωσα καὶ ἀντιγράψας τὸ ἔδωκα μὲ καλὴν πίστιν, ὥς παρακαταθήκην τῷ εὐγενεῖ Κυρίῳ Πανούτσῳ Νοταρᾷ, ὄντα τότε Προέδρῳ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως, μὲ ἀναφορὰν μου μάλιστα, διὰ νὰ τὴν παραστήσῃ εἰς τὴν τότε ἐκεῖ ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἰδοῦσα καὶ διορθώσασα τὰ ἐλλείποντα μὲ προσθαφαιρέσεις, νὰ δώσῃ τὴν ψῆφον τῆς, διὰ νὰ πολλαπλασιασθῇ διὰ τοῦ τύπου πρὸς ὄφελος τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ καὶ τινὲς τῶν ἀνθρώπων δι' ἄγνοιαν τῶν νόμων γίνονται παραβάται αὐτῶν, καθὼς στοχάζομαι.

Ἐκτοτε Συνελεύσεις ἔγιναν πολλάί, καὶ τὸ Βιβλίον μου ἐχάθη ἀπὸ τὴν μέσσην. Πολλάκις ἔγραψα τῷ Κυρίῳ Νοταρᾷ, μάλιστα καὶ ὁ Κύριος Θεοτόκης, καὶ ὁ Κύριος Καλλέργης οἱ Διοικηταὶ Ναυπλίου καὶ οὐδέποτε ἀπόκρισίν του ἐλάβομεν. Τέλος πάντων ἐλθὼν εἰς Ἄργος πέρις μοι λέγει, ὅτι τὸ ἔδωκε τῷ Κυρίῳ Κλονάρεϊ, ἔπειτα μοι ἔδωκε γράμμα διὰ νὰ τὸ ζητήσω ἀπὸ τὸν Κύριον Βάγιαν Ἀρχαιοφύλακα τοῦ Ἑθνους· μεταξὺ τούτων λοιπὸν τὸ Βιβλίον ἐχάθη, καὶ ἐγὼ ἀμηχανὸν προστρέχω τώρα εἰς τὴν Δικαιοσύνην, νὰ μὲ ὀδηγήσῃ πόθεν νὰ λάβω τὸ Βιβλίον μου. Διότι ἐγὼ κοπιάσας δύο χρόνους εἰς αὐτό, ἤθελον τὸ ἔχη τυπωμένον καὶ πωλημένον ἕως τώρα εἰς τὸν Κόσμον· αὐτὸ παρακαλῶ καὶ μένω μὲ τὸ ἀνῆκον Σέβας.

Ἄργος 1830 Ἰουλίου 12

Διονύσιος ὁ πύρρως

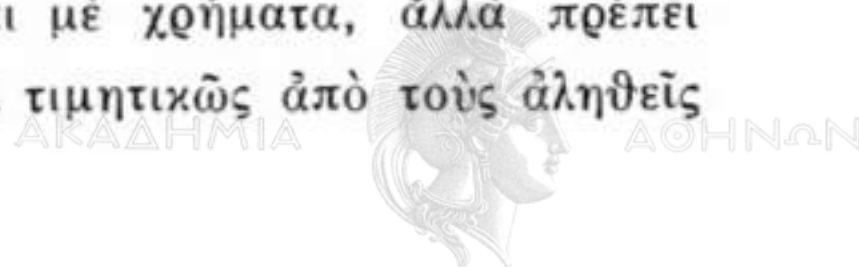
B.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΠΥΡΡΟΥ
ΝΟΜΟΣ ΔΙΚΑΝΙΚΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΝ Α'.

Περιέχον

(κενὸν)

Ἀγίων λείψανα ποτὲ δὲν πρέπει νὰ πωλῶνται μὲ χρήματα, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀκδάζονται (sic) εὐλαβῶς, καὶ νὰ προσκυνοῦνται τιμητικῶς ἀπὸ τοὺς ἀληθεῖς

καὶ ὀρθοδόξους χριστιανούς, ἐπειδὴ καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ μὲ χρήματα δὲν πωλεῖται ποτέ· καὶ ἐάν τις ἤθελεν εὐρεθῇ πωλῶν ἅγια λείψανα, ἢ ἐπίπλαστα καὶ ψευδῇ εἰς τιμὴν ἁγίων λειψάνων, νὰ παιδεύεται καὶ νὰ ἐξορίζεται μακράν, τὰ δὲ χρήματά του νὰ δίδονται εἰς πτωχὰς ἐκκλησίας.

Ἀγγαρείαν δὲν κάμνουν οὔτε οἱ ἐκκλησιαστικοί, οὔτε οἱ ψωμάδες, οὔτε τὰ ζῶα αὐτῶν· οὔτε οἱ ὀπλοποιοί, οὔτε οἱ ἄρχιατροί, οὔτε οἱ διδάσκαλοι τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ζωγράφων, οὔτε αἱ γυναῖκες, οὔτε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἔχουσιν ἕως δέκα ἕξ παῖδας, ἐκτὸς μόνον εἰς ἀνακαίνισιν γεφύρας, εἰς σύναξιν στρατεύματος ἐν καιρῷ πολέμου, εἰς κατασκευὴν λιμένος, φρουρίων, καὶ καραγωγείων ¹⁾ Βασιλικῶν, ἐν οἷς ἀγγαρεύονται καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτῶν.

Ἀγοράσας τις παρὰ γυναικὸς πρᾶγμα τοῦ υἱοῦ της, δὲν δύναται νὰ τὸ κρατήσῃ, ὅταν ὁ υἱὸς της τὸ ζητήσῃ, εἰ δὲ καὶ ὁ υἱὸς κληρονομήσῃ τὴν μητέρα του δὲν τὸ πέρνει.

Ἀγοράσας τις πρᾶγμα μὲ προσταγὴν ἐξουσιαστοῦ, γίνεται κύριος τοῦ πράγματος ἐκείνου.

Ἀγοράσας τις πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἤξευρεν, ὅτι ἦτον ξένον, δὲν δύναται νὰ τὸ ἐξουσιάσῃ, εἰ δὲ καὶ δὲν ἤξευρε τὸ κυριεύει, κρίνεται ὅμως ὁ πωλητὴς μὲ τὸν πρῶτον αὐφθέντην αὐτοῦ.

Ἀγοραστὴς ἐὰν δὲν πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος ἕως εἰς τὸν διωρισμένον καιρὸν, δίδει μόνον τὸ διάφορον αὐτοῦ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς παραδώσεως αὐτοῦ, ὅχι ὅμως καὶ ὅσα ἐμποροῦσε νὰ κερδίσῃ ὁ πωλητὴς ἀπὸ τὸ πρᾶγμα αὐτό, καὶ ἐὰν ἔξω τοῦ καιροῦ πληρωθῇ τὸ κεφάλαιον δὲν ζητεῖται διάφορον, ἐὰν δὲν εἶναι συμφωνημένον.

Ἀγοραστὴς ἐὰν δὲν πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ πράγματος, δὲν κερδαίνει εὐθὺς τὸ πρᾶγμα αὐτό, ἢ τοῦλάχιστον τὸν ἀρῥαβῶνα διὰ τὸ πρᾶγμα.

Ἀγοραστὴς δὲν γίνεται κύριος τοῦ πράγματος ἀπὸ μόνην τὴν συμφωνίαν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πληρωμὴν.

Ἀγοραστὴς πρὸ τοῦ λάβῃ τὸ πρᾶγμα, ἐὰν τὸ εὗρεν διεφθαρμένον δὲν χάνει, ἀλλ' ἂν μετὰ ταῦτα φθαρῇ χάνει, μάλιστα καὶ ἂν τὸ κρατήσῃ γιὰ πολὺν καιρὸν.

¹⁾ Ἐκ τοῦ *καρραγός* (λατ. *carrago*)=ὁ δι' ἁμαξῶν, τριβόλων καὶ ἄλλων μηχανῶν γενόμενος περιορισμὸς εἰς ἀσφάλειαν τοῦ στρατοῦ. Βλ. Du Cange, *Glossarium ad scriptores mediae et infimae Graecitatis* ἐν λ.

Ἄγοραστής εἶναι ὁ πληρωτὴς καὶ ὄχι ὁ λογιζόμενος ἀγοραστής.

Ἀδελφοὶ ἀνάμεσόν των θέλοντες νὰ κληρονομήσωσι τοὺς γονεῖς αὐτῶν χωρὶς διαθήκην, πρέπει νὰ φέρωσιν εἰς τὸ μέσον, ὅσα πράγματα ἔλαβον πρότερον ἀπὸ τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ὄχι ὅμως καὶ ὅσα αὐτοὶ ἐκέρδισαν ἀπὸ τὴν τέχνην των, τόσον πρῶτον, ὅσον καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτῶν, καὶ οὕτω μοιράζουσιν ἐξ ἴσου ἅπαντες, καὶ ἂν μικροὶ ᾖσι, καὶ ἂν μεγάλοι.

Ἀδελφός, ὅσα πράγματα ἔλαβε χάρισμα ἀπὸ τὸν πατέρα του εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, δὲν τὰ φέρει εἰς τὸ μέσον, εἰ δὲ τὰ ἔλαβεν ἐν ᾧ ἔζη ὁ πατήρ αὐτῶν, τὰ βάνει εἰς τὸ μέσον, ἐκτὸς μόνον ἐὰν ὁ πατήρ εἶπεν ἐκ στόματος, νὰ μὴν τὰ βάλλῃ εἰς τὸ μέσον, ἀλλὰ νὰ τὰ ἔχῃ χωριστά.

Αἵρετοὶ κριταὶ εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐκλέγονται, ἢ διορίζονται ἀπὸ τοὺς ἐνάγοντας ἢ ἀπὸ τοὺς κριτάς, καὶ λαμβάνουσι τάξιν κριτοῦ· αὐτοὶ κρίνοντες ἀποφασίζουν καὶ ἡ κρίσις αὐτῶν πλέον δὲν χαλᾷ μήτε ἀπὸ ἡγεμόνας μήτε ἀπὸ θείαν ἀντιγραφὴν ἢ δικαίως, ἢ ἀδίκως γίνεται· καὶ ὅποιος δὲν ὑποτάσσεται εἰς αὐτούς, πληρώνει τὴν διορισθεῖσαν ποινὴν· οἱ αἵρετοὶ κριταὶ πρέπει νὰ ἐκλέγωνται ἄνθρωποι τίμιοι, σπουδαῖοι, καὶ εἰδήμονες τῆς κρινομένης ὑποθέσεως, καὶ ὄχι ἀνίδεοι καὶ φιλοκερδεῖς.

Αἰχμάλωτος ἀλλόπιστος ἕως πέντε χρόνους πρέπει νὰ δουλεύσῃ τοῦ αὐθέντου του, ἔπειτα νὰ ἐλευθεροῦται.

Ἀνάγκυρος χρεώστης βληθεὶς εἰς φυλακὴν διὰ τρεῖς μῆνας, ἐλευθεροῦται τοῦ χρέους του, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχει τί νὰ δώσῃ.

Ἀνήλικος εἰς τὸν 14 χρόνον τῆς ἡλικίας του καταδικάζεται περὶ κλεψίας καὶ ὕβρεως καὶ φόνου.

Ἀνήλικος κληρονομήσας τινά, πληρώνει ἀφεύκτως καὶ τὸ χρέος αὐτοῦ.

Ἄνθρω ἀγοράσας πρᾶγμα, γράφει οἰκονομικῶς τὸ ὄνομα τῆς γυναικός του, τὸ κερδαίνει, πρέπει ὅμως νὰ ἐξεταχθῇ ἡ ἀλήθεια, ἂν εἶναι οὕτως.

Ἄνθρω ἐὰν δώσῃ πρᾶγμα εἰς τὴν γυναῖκα του πρὸς χρῆσιν αὐτῆς, καὶ δὲν εἰπῇ τίποτε εἰς τὴν θανήν του, δύναται νὰ τὸ ἔχῃ αὐτή, μέχρι τέλος τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἐὰν καὶ ἤθελε δευτεροῦπανδρευθῇ· ἐὰν ὅμως ὁ ἄνθρω εἰπῇ εἰς τὴν θανήν

του νὰ τῆς πάρωσιν ὀπίσω, τὸ πέρνουσιν οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν θανὴν τελειόνοῦσι τὰ πάντα.

Ἄνὴρ ἀφ' οὗ ἀποθάνῃ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἄτεκνος, καὶ χωρὶς διαθήκην ἔαν καὶ δύο μῆνας μόνον συνζύσωσι, πέρνει ὀπίσω τὰ πράγματά του ὅλα ὅσα εὗρίσκονται καὶ ἔαν ἔδωκε προγάμου δωρεὰν πέρνει καὶ ἓν τρίτον μέρος τῆς προικὸς αὐτῆς, οἱ δὲ κληρονόμοι αὐτῆς λαμβάνουσι τὴν λοιπὴν περιουσίαν αὐτῆς.

Ἄνὴρ πιάσας τὸν μοιχὸν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον, δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ τὸν θανατώσῃ, ἀλλὰ νὰ τὸν κρατήσῃ σωστὰ 20 ὥρας, προσκαλέσας μάρτυρας, εἰ δὲ καὶ τὸν ἀφήσῃ, δὲν δύναται πλέον νὰ τὸν ἐγκαλέσῃ, εἰ δὲ καὶ τοῦ φύγῃ, πρέπει αὐτὸς νὰ τὸν κυνηγήσῃ καὶ νὰ τὸν πιάσῃ, καὶ ἀφ' οὗ πιασθῇ, νὰ παιδευθῇ, νὰ σφραγισθῇ, νὰ ἐξορισθῇ, καὶ τὸ πρᾶγμα του νὰ τὸ πάρῃ ἡ Διοίκησις.

Ἄνὴρ λαβὼν μὲ ὄρκον κόρην τινὰ εἰς τάξιν γυναικὸς αὐτοῦ χωρὶς προῖκα, ἔαν τὴν διώξῃ παραλόγως, πρέπει νὰ τῆς δώσῃ τὸ τέταρτον μέρος τῆς οὐσίας αὐτοῦ, εἰς τόπον τοῦ διαζυγίου αὐτῶν· τὸ ἴδιον λαμβάνει καὶ ἔαν τὴν δεχθῇ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ ὅταν ἔχῃ τοῦλάχιστον ἕως τρεῖς υἱοὺς ἀπὸ αὐτῆς.

Ἄνὴρ ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος ζητᾷ τὴν προῖκα ἀπὸ τὸν τάξαντα, καὶ ὅχι ἡ γυνή, καὶ ὁ λαβὼν αὐτὴν δὲν δίδει ἐγγύησιν, εἰμὴ ἔαν πρότερον οὕτως ἐσυμφώνησαν.

Ἄνὴρ ἀποθανὼν ἀφήνει τὰ πράγματά του εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, καὶ ὅχι εἰς τὴν γυναῖκα του.

Ἄνὴρ τις συνομηλῶν μὲ τινὰ γυναῖκα, τὴν καταπείσει καὶ τὸν γράψει κληρονόμον, δὲν κατακρίνεται, διότι δὲν φαίνεται, ὅτι τὴν ἐβίασεν.

Ἄνὴρ εὗρὼν τὴν γυναῖκα του μοιχεύουσαν, καὶ θελήσῃ νὰ τὴν πάρῃ, ὕστερον σχεδὸν καὶ ἀπὸ δύο χρόνους, δὲν ἐμποδίζεται, ἔαν θέλῃ ὅμως καὶ αὐτή.

Ἄνὴρ πορνεύσας πεπορνευμένην γυναῖκα ἀπὸ πολλούς, δὲν καταδικάζεται ὡς μοιχός.

Ἄνὴρ ἀποθανὼν ἀφήσει υἱὸν κληρονόμον, καὶ μετ' ὀλίγον ἀφ' οὗ ἀποθάνει καὶ ὁ υἱὸς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ περιουσία ὅλη τῶν δύο ψυχῶν εἰς τρία μερίδια, καὶ τὸ μὲν ἓν τούτων νὰ δίδεται εἰς ψυχικὰ τῶν δύο ψυχῶν, τὸ ἄλλον

τρίτον νὰ τὸ λάβουν οἱ γονεῖς τοῦ δευτέρου καὶ μικροτέρου ἀποθανόντος υἱοῦ, τὸ δὲ ἄλλον τρίτον νὰ τὸ λάβουν οἱ γονεῖς τοῦ μεγαλητέρου καὶ πρώτου ἀποθανόντος, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἄδικον νὰ ὑστεροῦνται οἱ ταλαίπωροι γέροντες γονεῖς, καὶ τὰ

〈Ἐνταῦθα τελειώνει τὸ χειρόγραφον〉

